

Vad kan jag hitta i släkten?

Urban Carlbäcker

Släktforskningens dag lördag 21 januari 2023 på Folkets Hus, Gävle
DIS-Mitt, Gästriklands Genealogiska Förening

Det man hittar först

- I kyrkböckerna hittar man när och var personen är född, vigd och död
- Kanske också ett yrke på mannen, sällan på kvinnorna
- Man kan också se hur de flyttade
- Redan detta ger dock en bild av levnadsförhållandena
- Fattiga torpare som inte ägde sitt eget hus flyttade ofta, änkan flyttade ofta till fattigstugan eller nån släkting efter mannens död
- Självägande bönder bodde däremot ofta kvar på gården och ett barn tog över den. Detta kan pågå i många generationer. Ofta fick den äldre generationen bo kvar och fick stöd av det nya husbondparet.

Men ibland kan man hitta mer

- Speciellt i dödboken skriver prästen ibland en kommentar eller ett längre stycke om personen
- I husförhörsboken kan det stå intressanta saker så den är värd att följa genom personens liv. Läs- och skrivkunnighet kan stå här
- För t. ex. präster, soldater och sjömän kan man hitta mer information i andra källor
- De som kom i klammeri med rättvisan lämnar också spår i domböcker mm
- Att söka i KBs dagstidningar kan också ge mycket
- Finns dina släktingars foton i någon bildatabas?

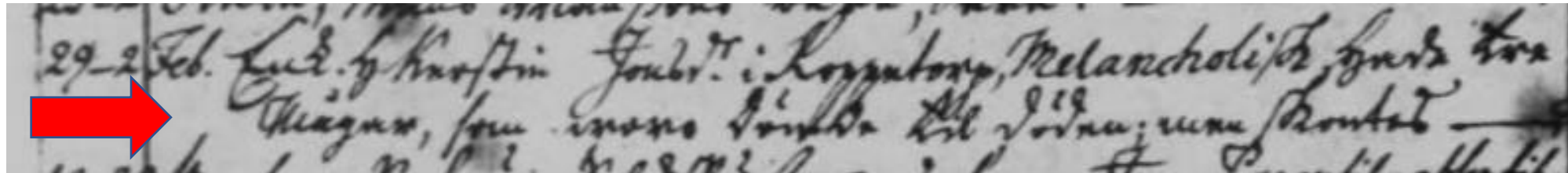
Exempel på vad jag hittat i min släkt

- Jag har en ganska typisk fattig torparsläkt
- Det finns få stora släktgårdar som gått i arv i min släkt
- En del av mina anor har varit båtsmän, knektar och hantverkare som skomakare, snickare och skräddare
- Knappt någon har bott i en större stad
- Genom släktforskningen får du också reda på ur vilka förhållanden du kommer

Mördare i släkten?

- Min anmoder åtta generationer tillbaka Kerstin Jonsdotter f ca 1687 död 29 jan 1763 i Koppetorp i Frödinge socken i Kalmar län skulle kunna vara en person utan en egen historia.
- Men i dödboken finns en kommentar

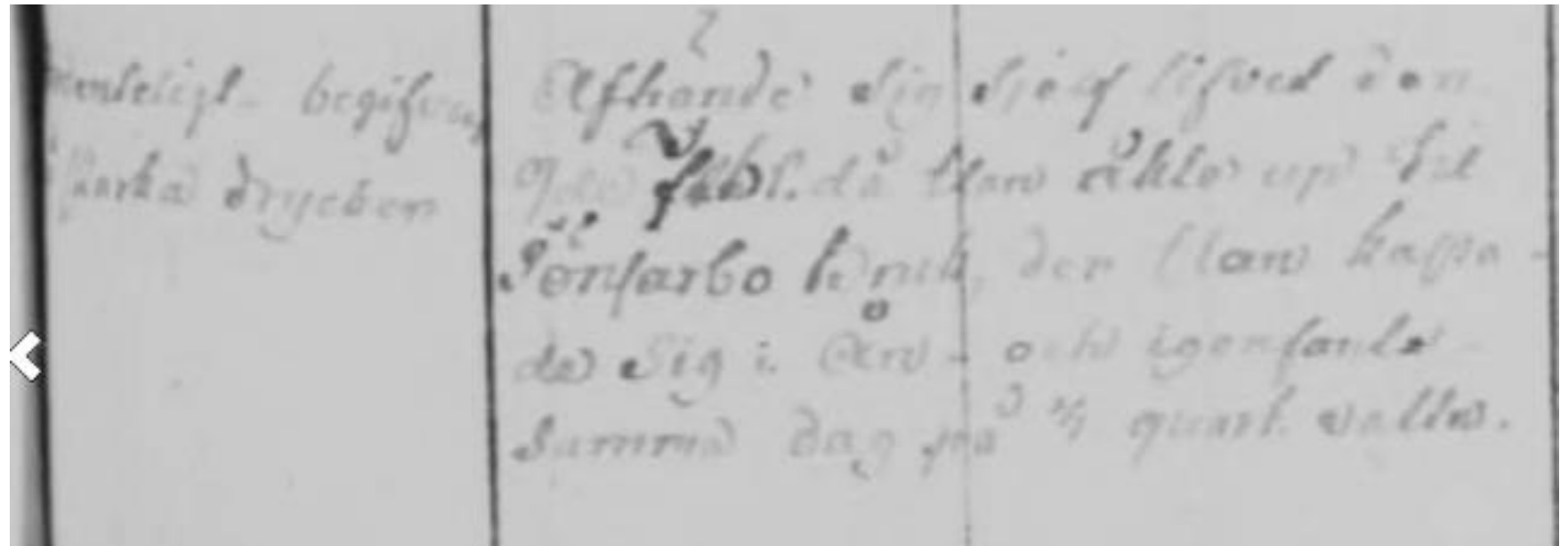
- Enkan Kerstin Jonsd:tr i Koppetorp. Melankolisk, hade tre svågrar som voro dömda till döden, men skontes

Min Karta från Lantmäteriet

Tragiskt livsöde

- Gustaf Andersson, f 1771 i Barksta, Malma socken i Västmanlands län och död 1812 därsammastädes. Han var bonde och rusthållare, dvs hade ansvar för en ryttare i kavalleriet.
- I dödboken står:

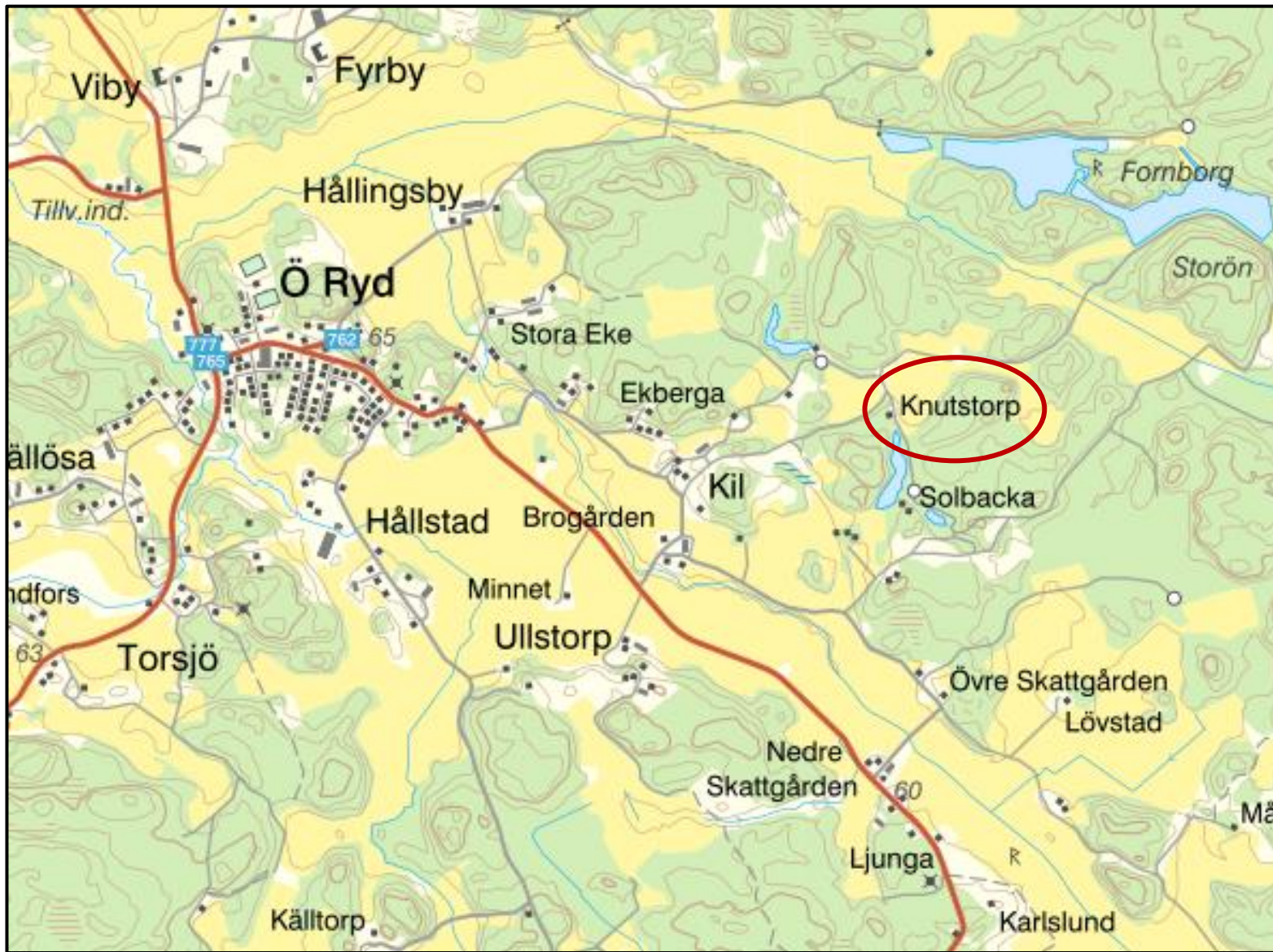

Min Karta från Lantmäteriet

Livgrenadjären Peter Kihl

- Min mormors farfars far Peter Kihl var livgrenadjär i Första livgrenadjärregementet i Östergötland och bodde i soldattorpet no 26 Knutstorp i Kihls rote i Östra Ryd, Östergötland.
- Om soldater kan man hitta mycket information i centrala soldatregistret och olika militära rullor.
- Peter och hans kompani tillfångatogs i Stralsund 1806 under Napoleonkriget av franska styrkor, fick marschera till Frankrike och hölls i fångenskap i 4 år. De fick bl.a. gräva på de många kanaler som Napoleon lät bygga. Många av dem dog.
- 1810 kom de åter till Sverige efter att bl.a. ha mött Jean Baptiste Bernadotte. En specialrulla hos militären listar alla återvändande tillfångatagna.

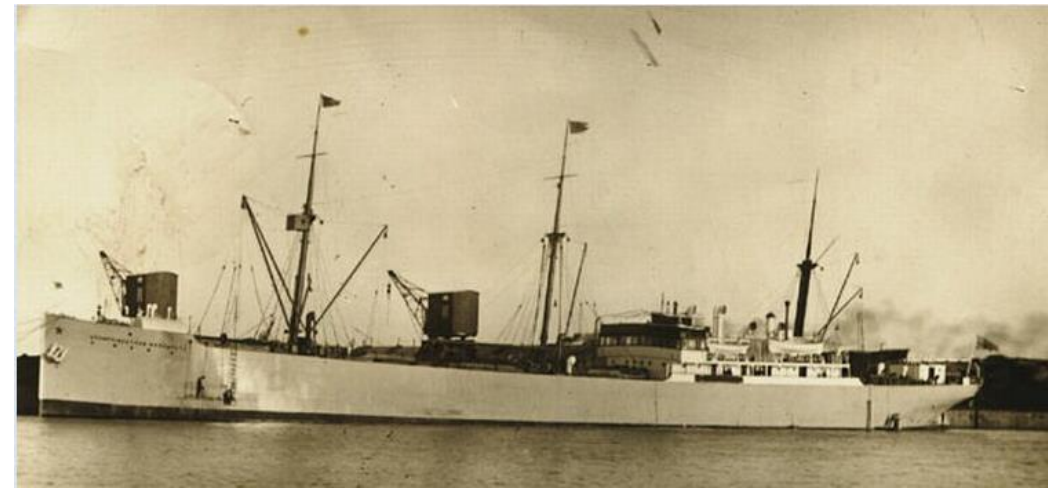

Den försvunne sjömannen

- Einar Nilsson var min mammas kusin. Född 1896 gick han till sjöss som 20-åring 1916. Första resan som jungman var med m/s Göta i europeisk fart.
- Tack vare sjömanshuset i Västervik finns mycket om hans liv till sjöss bevarat.
- Den sista kända resan var 1921 med m/s Kronprinsessan Margareta som matros.

- Efter det försvinner han från alla svenska register. Död till sjöss?

Nej då!

- 25 år senare 1947 fyller hans mor Matilda 70 och då tas ett kort. Tack mamma att du skrivit namnen på kortet! Einar sitter t.h. om sin mor
- Men var har han varit sen 1921?

Bouppteckningar

- Bouppteckningar kan ge mycket intressant information.
- När Einars föräldrar dör 1930 resp. 51 upprättas bouppteckningar
- De ger mer upplysningar om var Einar hållit hus
- I bouppteckningar kan man ofta få se den avlidnas tillgångar och skulder, men också få detaljerade upplysningar om arvingar.

År 1930 den 26 augusti förrättades av undertecknade laga boupp-
teckningi dödsbost efter bårbyggaren Anders Viktor Nilsson, vilken född
den 11 april 1861, avled här i staden den 31 maj 1930 och såsom dödsbodel-
ägare efterlämnade sin efterlevande hustru Matilda Olivia Nilsson och
fem myndige barn, nämligen:

1:o sonen sjömannen Einar Viktor Nilsson i Newyork, kallad men

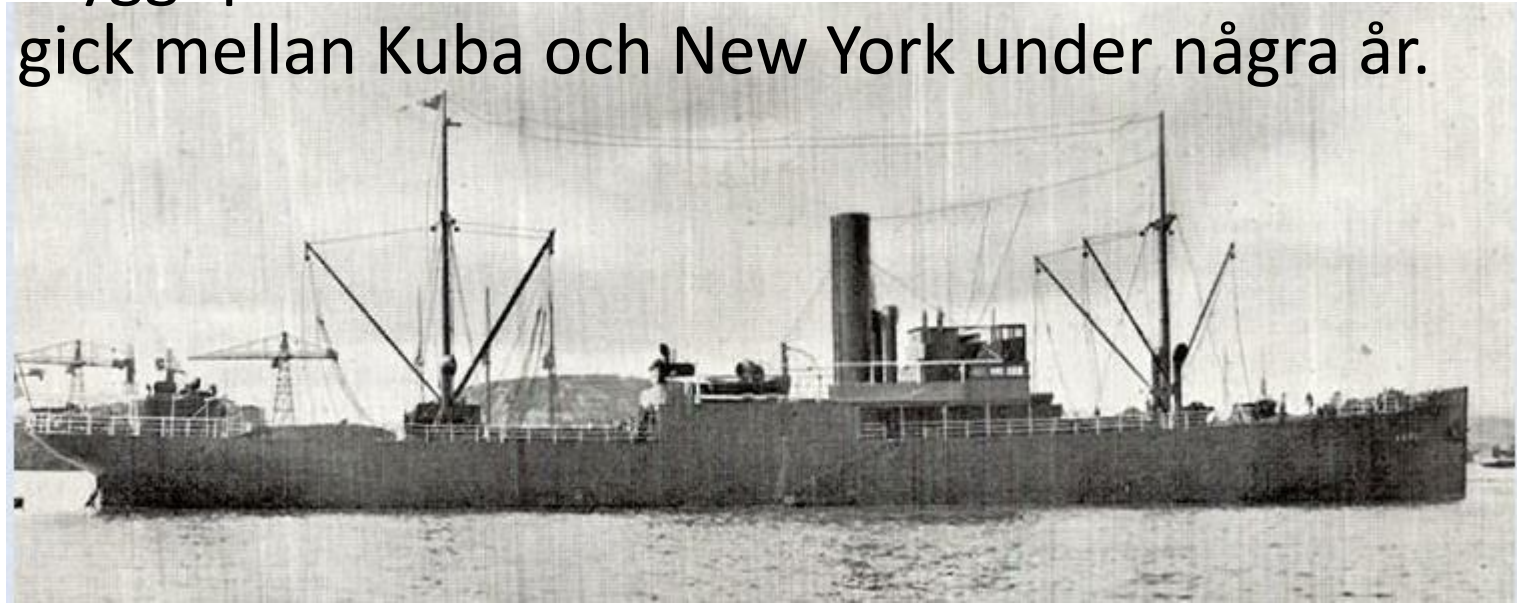
ej närvarande,

År 1951 den 10 mars förrättades av undertecknade boupp-
teckning efter hakan Matilda Olivia Nilsson från Glasbruket
nr 8 i Västervik, som, född Kihl den 18 mars 1877, avlidit
den 4 februari 1951 och som dödsbodelägare efterlämnat

Sonen Einar Viktor Efraim Nilsson, 1939 Daly ave Bronx 60,
New York,

Ellis Island och fartygsregister

- Då vet vi att han bodde i New York. Ellis Islands register över emigranter kan ge mer info.
- Han kom till New York 15 april 1923 med skeppet Adolf från Havanna. Han var med i besättningen på Adolf som "sailor"
- Ångfartyget Adolf var byggt på Lindholmens varv 1918 av ett Göteborgsrederi och gick mellan Kuba och New York under några år.

Präster och borgare

- Om min anfader Theus Larsson finns mycket skrivet. Född 1559-02-05 i Eldsby, Västergötland. Jag har inte hittat igen Eldsby. Tips?
- Han var bl.a. stadsskrivare i Vadstena, fick jobbet 1590 på rekommendation av den adlige Bengt Knutsson för sin vackra handstil
- Han var även rådman och 1605 ombud för Vadstena på riksdagen i Stockholm.
- Hans son Magnus blev präst. Magnus var född 1598 i Vadstena

Präster tog gärna namn på latin

- Magnus och hans bror prästvigdes 30 januari 1625 av biskopen Jonas Kylander
- De tog då efternamnet Thesei Ignaeus Wadstenensis. Fint ska det va!
- Ignis betyder eld, efter Eldsby
- Magnus blev krigspräst 1626 och följde Gustaf II Adolf i fält under tre år av trettioåriga kriget.
- Kyrkoherde i Östra Ryd 1629

Hans måg var inte så skötsam

- Andreas Thoreri Gelsenius 1611 – 1677 gift med Magnus dotter Christina Rydelia
- Prästvigd 1643, kyrkoherde i Gärdserum 1646, krigspräst
- Andreas tycks ha varit en temperamentsfull herre, och ett omåttligt nyttjande av destillerade drycker fick honom att förlora kontrollen över sig själv. Enligt domkapitlets protokoll den 28/6 1645 begärde Dn Nicolaus Schepperus i Norra Vi en förmaningsskrift till sin comminister Andreas Thoreri eftersom han dricker löper galen med bössor och knivar överfaller pastorns hustru och barn
- I många stift finns skrivna herdaminnen där man kan hitta olika typer av berättelser om prästerna, inte alltid förskönade

Kanske en kändis i slakten?

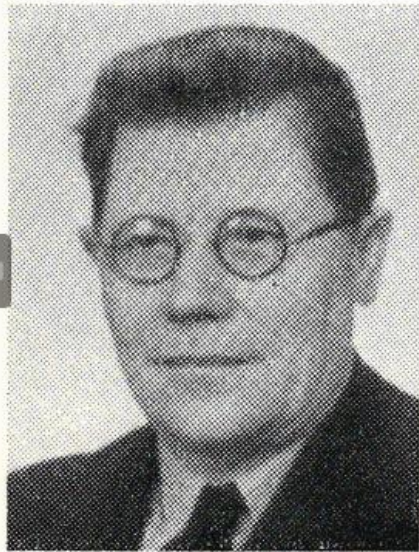
- Min morfars farmors far hette Petter Nilsson Berg, var bonde, nämndeman och kyrkvård i Vimmerby
- När jag sökte information om honom hittade jag en intressant antavla, han fanns även i Astrid Lindgrens anor
- Så jag är femmanning med Astrid.
- Bilden från den, i mitt tycke, bästa bildkällan för släktforskare, Svenskt Porträttarkiv

Astrid Lindgren. Fotograf: Tore Burnäs, Svenska Dagbladet. Skapad: 1953, fotonummer: SSMSvD021103 (Stockholmskällan)

Foton berättar

- Att samla på foton kan ge intressanta ledtrådar till personers liv
- Gårdar, miljöer mm kan berätta mer
- Svenskt porträttarkiv innehåller fler än 800.000 bilder med namn, ofta födelsedatum och ibland en kort livsberättelse

ENSJÖ, *Erhard* Maxeminus, pastor, f. 29.5.95 i Ununge s:n, Stockholms län. Föräldrar: skomakarmäst. Karl Erik Jansson o. h. h. Mathilda. Genomg. Väddö folkh:sk. 17—18, Sv. Bibelinstitutet, Hagaberg, Södertälje 19—20, Johannelunds Missionsinstitut 20—23. Pastor inom Ev. Fosterlands-Stift. 23—24, pastor inom SMF: Gnarp o. Högbo 25, Njutånger 25—28, Ångermanl. Frikyrkliga Ungd:förb. 29—47, Valö o. Hökhuvud 47—51, Kvillsfors-kretsen 51—57, Rådmansö 57—61, pens. 61. Gift 37 med Helga Nyberg, f. 8.6.95.

Tack för mig!

- Urban Carlbäcker
- urban@carlbacker.se

- Hem och testa!